

26. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2019. GODINE

8. RAZRED

PRAKTIČNI RAD

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 30

Potpis članova povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: **Trogir, 9. svibanj 2019. godine**

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Na crte za odgovore, odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju praktičnog rada treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnog materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja praktičnog rada ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje i pribora navedenog u ovoj uputi.

Potreban pribor za rješavanje ovog praktičnog rada je: **plava kemijska olovka, grafitna olovka, guma za brisanje, šiljilo, ravnalo, trokut, kalkulator i bojice: svjetlo i tamno zelena, svjetlo i tamno plava i ljubičasta.**

U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravni odgovori, ako u njima nije bilo korekcije odgovora. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova ne vrednuju se.

Prije početka rješavanja praktičnog rada provjeri broj stranica i pripremljen potreban pribor za izradu.

Praktični rad ima 8 stranica s milimetarskim papirom.

Na svaku stranicu praktičnog rada upiši zaporku!

--	--	--	--	--

1	
----------	--

1. Izračunaj i u priloženu **Tablicu 1.** upiši podatke koji nedostaju.

Tab. 1. Živorodeni i umrli u Republici Hrvatskoj od 2013. do 2017. godine

Godina	Živorodeni	Umrli	Prirodna promjena	Prostor za računanje:
2013.	39 939	50 386		
2014.	39 566	50 839		
2015.	37 503	54 205		
2016.	37 537	51 542		
2017.	36 556	53 477		
Ukupno				

DZS, Statistički ljetopis 2018.

1	
----------	--

2. Izračunaj i u priloženu **Tablicu 2.** upiši podatke koji nedostaju.

Tab. 2. Doseljeno i odseljeno stanovništvo u/iz Republike Hrvatske od 2013. do 2017. g.

Godina	Doseljeno stanovništvo iz inozemstva	Odseljeno stanovništvo u inozemstvo	Migracijski saldo s inozemstvom	Prostor za računanje:
2013.	10 378	15 262		
2014.	10 638	20 858		
2015.	11 706	29 651		
2016.	13 985	36 436		
2017.	15 553	47 352		
Ukupno				

DZS, Statistički ljetopis 2018.

1	
----------	--

3. Izračunaj ukupnu promjenu broja stanovnika Republike Hrvatske po godinama od 2013. do 2017. godine i podatke upiši u odgovarajuća polja **Tablice 3.**

Tab. 3. Promjena broja stanovnika Republike Hrvatske od 2013. do 2017. g.

Godina	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Ukupna promjena broja stanovnika					

Prostor za računanje:

--	--	--	--	--

9,5

4. Prema podacima u **Tablici 3.** izradi grafitnom olovkom na milimetarskom papiru dijagram sa strukturnim stupcima koji će prikazati ukupnu promjenu broja stanovnika Republike Hrvatske po godinama od 2013. do 2017. g. Na milimetarskom papiru su ucrtane obje osi. Dulja stranica mora biti okrenuta prema dolje.

- a) os y – prema najvišoj vrijednosti u **Tablici 3.** raspodjeli os na jednake dijelove na koje ucrtaj oznake (1 cm = –5000) uz koje na odgovarajuće mjesto upiši odgovarajuću vrijednost. Na odgovarajuće mjesto upiši što os prikazuje.
- b) izradi strukturne stupce. Širina svakog stupca treba biti 1 cm. Isti razmak mora biti između stupaca kao i udaljenost prvog stupca od osi y. Prvo ucrtavaš dijelove stupaca koji prikazuju podatke prirodnog kretanja koje trebaš obojiti svjetlo plavom bojom, a zatim prostornog kretanja stanovništva s inozemstvom koje trebaš obojiti tamno plavom bojom.
- c) os x – na odgovarajuće mjesto upiši podatke iz tablice koji odgovaraju svakom stupcu. Na odgovarajuće mjesto upiši što os prikazuje.
- d) na odgovarajućem mjestu unutar dijagrama izradi tumač pomoću kvadratića 1x1 cm koji objašnjava podatke prikazane dijagramom. Tekst upiši kemijskom olovkom.
- e) kemijskom olovkom na odgovarajuće mjesto upiši potpis dijagrama.

7

5. Prema podacima u **Tablici 4.** izradi na priloženoj karti hrvatskih županija koropletnu kartu ukupne promjene broja stanovnika Republike Hrvatske po županijama.

Tab. 4. Promjena broja stanovnika u razdoblju od 2013. do 2017. godine i broj naselja bez stanovnika (popis stanovništva 2011. g.) po županijama Republike Hrvatske

Red. br.	Ime županije	Promjena broja stanovnika od 2013. do 2017. godine	Broj naselja bez stanovnika (popis 2011. g.)
I.	Zagrebačka	-10 927	8
II.	Krapinsko-zagorska	-5 260	1
III.	Sisačko-moslavačka	-14 111	7
IV.	Karlovačka	-7 786	19
V.	Varaždinska	-6 700	0
VI.	Koprivničko-križevačka	-4 898	0
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	-6 403	4
VIII.	Primorsko-goranska	-11 629	45
IX.	Ličko-senjska	-4 040	8
X.	Virovitičko-podravska	-5 375	8
XI.	Požeško-slavonska	-5 693	15
XII.	Brodsko-posavska	-10 475	4
XIII.	Zadarska	-4 881	1
XIV.	Osječko-baranjska	-17 858	5
XV.	Šibensko-kninska	-6 068	0
XVI.	Vukovarsko-srijemska	-14 627	1
XVII.	Splitsko-dalmatinska	-5 437	5
XVIII.	Istarska	-2 280	15
XIX.	Dubrovačko-neretvanska	-1 171	4
XX.	Međimurska	-2 351	0
XXI.	Grad Zagreb	-8 677	0
Republika Hrvatska		-156 647	150

--	--	--	--	--

- a) prema podacima u **Tablici 4.** prvo na predviđenim mjestu na karti kompletiraj tumač. Podatke u **Tablici 4.** podijeli na pet dijelova (prva četiri jednaka dijela) od 0 do najniže vrijednosti. Na crtu iza pravokutnika kemijskom olovkom upiši vrijednost razreda s time da redoslijedom odozgo upišeš razred najvećih do razreda najmanjih vrijednosti. Pravokutnik najvećih vrijednosti oboji svjetlo zelenom, pa redom tamno zelenom, svjetlo plavom, tamno plavom i pravokutnik najmanjih vrijednosti ljubičastom bojom.

Prostor za računanje:

- b) pomoću tumača i podataka u **Tablici 4.** izradi koropletnu kartu.

- c) kemijskom olovkom na crtu upiši potpis koropletna karte.

--	--	--	--	--

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI ANALIZOM TABLICA 1. I 2. TE TOČNO NACRTANOG DIJAGRAMA.

1	
----------	--

6. Koje je godine Hrvatska imala najveću promjenu broja stanovnika pod utjecajem prirodnog kretanja i koliko je iznosila? _____ godine i promjena je iznosila _____.
- Koje je godine Hrvatska imala najveću promjenu broja stanovnika pod utjecajem migracijskog salda s inozemstvom i koliko je iznosila? _____ godine i promjena je iznosila _____.

1,5	
------------	--

7. Koliko je iznosila ukupna promjena broja stanovnika migracijskim saldom s inozemstvom od 2013. do 2017. godine? Promjena je iznosila _____. Koliko je iznosila ukupna promjena broja stanovnika Republike Hrvatske od 2013. do 2017. godine? Promjena je iznosila _____.

Prostor za računanje:

Promotri **Tablice 2. i 3.** i **napiši zaključak s jednom ili dvije pune rečenice!** Kakav je trend promjene broja stanovnika migracijskim saldom s inozemstvom i ukupne promjene broja stanovnika Republike Hrvatske po godinama od 2013. do 2017.?

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI ANALIZOM TABLICA 3. I 4. TE TOČNO IZRAĐENE KOROPLETNE KARTE.

3	
----------	--

8. Koje tri županije imaju najnepovoljniju ukupnu promjenu broja stanovnika od 2013. do 2017. godine i koliko ona ukupno iznosi.

Županije su: _____

_____ i ukupno iznosi _____.

Koliki je udio u ukupnoj promjeni broja stanovnika Republike Hrvatske tih županija (zaokruži na jednu decimalu). Udio iznosi _____.

Promotri podatke ukupne promjene broja stanovnika Republike Hrvatske i podatke ukupnog kretanja broja stanovnika hrvatskih županija i **napiši zaključak s jednom ili s dvije pune rečenice!** Kako procjenjuješ ukupnu promjenu broja stanovnika u Republike Hrvatske u daljnjoj budućnosti? _____

Prostor za računanje:

Navedi barem dva značajna problema koji u Hrvatskoj nastaju ovakvim trendom kretanja ukupnog broja stanovnika (**jedna ili dvije pune rečenice**) _____

--	--	--	--	--

1

9. Promotri zadnji stupac **Tablice 4.** i odgovori na pitanja. Koliko je evidentirano naselja bez stanovnika u Republici Hrvatskoj popisom stanovništva 2011. godine? _____

Ime županije u kojoj je evidentiran najveći broj takvih naselja je _____ županija.

Tab. 5. Broj naselja s deset i manje stanovnika po županijama Republike Hrvatske 2011. godine

Red. br.	Ime županije	Broj naselja s jednim stanovnikom (popis 2011. g.)	Broj naselja s 2 do 5 stanovnika (popis 2011. g.)	Broj naselja sa 6 do 10 stanovnika (popis 2011. g.)	Ukupan broj naselja s 10 i manje stanovnika (popis 2011. g.)
I.	Zagrebačka	0	16	9	25
II.	Krapinsko-zagorska	0	1	2	3
III.	Sisačko-moslavačka	4	13	10	27
IV.	Karlovačka	8	51	43	102
V.	Varaždinska	0	1	0	1
VI.	Koprivničko-križevačka	0	0	2	2
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	1	5	3	9
VIII.	Primorsko-goranska	12	63	37	112
IX.	Ličko-senjska	1	12	16	29
X.	Virovitičko-podravska	0	4	2	6
XI.	Požeško-slavonska	3	18	17	38
XII.	Brodsko-posavska	0	4	1	5
XIII.	Zadarska	2	7	1	10
XIV.	Osječko-baranjska	1	3	2	6
XV.	Šibensko-kninska	1	4	2	7
XVI.	Vukovarsko-srijemska	0	0	0	0
XVII.	Splitsko-dalmatinska	0	8	3	11
XVIII.	Istarska	5	16	21	42
XIX.	Dubrovačko-neretvanska	2	6	2	10
XX.	Međimurska	0	0	0	0
XXI.	Grad Zagreb	0	0	1	1
Republika Hrvatska		40	232	174	446

Popis stanovništva Republike Hrvatske 2011. godine, www.dzs.hr

1

10. Promotri podatke u **Tablici 5.** i odgovori na pitanja. Imena dviju županija koje imaju najnepovoljnije stanje s obzirom na broj naselja prema prikazanom broju stanovnika su _____ županija.

Imena dviju županija koje imaju najpovoljnije stanje u odnosu na ostale županije su _____ županija.

--	--	--	--	--

3	
---	--

11. Temeljem podataka u **Tablici 4.** koliki će se okvirno utvrditi broj naselja bez stanovnika

popisom stanovništva 2021. godine. Zaokruži slovo ispred odgovora koji prikazuje najbolju procjenu podataka u tablici.

- a) neće biti naselja bez stanovnika
- b) broj će se smanjiti u odnosu na popis 2011. g.
- c) broj će se malo povećati u odnosu na popis 2011. g.
- d) broj će se znatno povećati čak moguće udvostručiti u odnosu na popis 2011. g.
- e) broj će premašiti 1000 naselja, jer će i neki manji gradovi ostati bez stanovnika

Navedi barem dva uzroka (**jedna ili dvije pune rečenice**) koji će utjecati na broj naselja bez stanovnika, a statistički će se evidentirati popisom stanovništva 2021. godine.

Koji podtip ekspanzivne populacijske politike osim pronatalitetne Hrvatska vlada treba provoditi kako bi ublažila trendove ukupnog kretanja broja stanovnika posljednjih desetak godina? _____

Koja područja u svijetu biti sastavni dio te populacijske politike (**jedna ili dvije pune rečenice**)?

Objasni zašto bi trebala navedena područja biti sastavni dio te populacijske politike (**jedna ili dvije pune rečenice**).

--	--	--	--	--

